

ROČNÍK 4

SPEKTRUM

Číslo 3 Júl 2012

ČASOPIS INTEGROVANÉHO ODBOROVÉHO ZVÄZU

Z obsahu:

Z rokovania predsedníctva OZ / s. 2 • Z rokovania sekcií IOZ / s. 3
• Prečo Slovensko potrebuje minimálnu mzdu / s. 4 • Sociálna situácia
obyvateľstva / s. 5 • Novelty zákonov / s. 7

www.ioz.sk

NOVÁ EURÓPSKA FEDERÁCIA PRIEMYSELNÝCH PRACOVNÍKOV

Dňa 15. mája 2012 bolo posledné zasadnutie Európskej odborovej federácie – textil, odev, koža, obuv – ETUF-TCL kde schválili rezolúciu o rozpustení federácie. Na tomto mimoriadnom zjazde bolo tiež rozhodnuté vytvoriť spoločnú federáciu s pracovníkmi v odvetví baníctva, chémie a energetiky a taktiež s pracovníkmi v kovosektore. A tak sa o deň neskôr – 16. mája aj formálne zlúčili tri federácie. Európska federácia baníkov, chemikov a energetikov (EMCEF), Európska federácia v Kovosektore (EMF) a Európska odborová federácia pre textilný, odevný, kožiarsky a obuvnícky priemysel. Vytvorili novú federáciu zastupujúcu sedem miliónov pracovníkov s cieľom prispieť k zabezpečeniu sociálnej Európy, udržateľného rastu a pracovných miest. Táto nová federácia – **IndustriALL** pôsobí v európskych odborových zoskupeniach od 1. júna 2012.

IndustriALL je zložená zo štyroch politických výborov: /1. kolektívne vyjednávanie /2. firemná politika /3. priemyselná politika /4. politika sociálneho dialógu. Nová európska federácia má osem regiónov: južný, Benelux, stredný, juhovýchodný, východný (tu sú zaradené OZ zo Slovenska), britský, severský (Nordie/Baltic) a juhozápadný. Štruktúru tejto federácie tvorí 11 orgánov odvetvového sociálneho dialógu nad ktorými „bdie“ *výbor pre koordinačnú politiku*.

Kamila Horínková

VYHLÁSENIE KOZ SR K VYJADRENÍU PREZIDENTA SR IVANA GAŠPAROVIČA NEOTVÁRAŤ ZÁKONNÍK PRÁCE

Konfederácia odborových zväzov (KOZ) SR vyjadruje rozčarovanie nad vyjadreniami prezidenta Slovenskej republiky Ivana Gašparoviča, ktoré odzneli na stredajšom rokovaní s predstaviteľmi slovenských automobiliek. I. Gašparovič na ňom vyhlásil, že nie je za to, aby sa v súčasnosti Zákonník práce otváral. Podľa neho by to bolo vraj dosť náročné, najmä v čase, keď „sa Slovensko musí vysporiadať s novými reformami a podmienkami pre podporu eurozóny a Európskej únie“.

KOZ SR zaraďa postoj hlavy štátu k Zákonníku práce, pretože na viacerých stretnutiach, aj na tohtoročnom prijatí predstaviteľov odborov na začiatku roka v prezidentskom paláci, vyjadril pochopenie pre úsilie odborov vrátiť Zákonník práce do podoby, v ktorej sa nachádzal pri jeho prijatí aj s podporou KOZ SR v roku 2007. Nechápeme jeho argumentáciu, pretože v predchádzajúcom období ho charakterizoval ako nevyvážený pracovnoprávny dokument, na základe ktorého ťahajú zamestnanci za kratší koniec a sú v postavení oveľa slabšieho voči zamestnávateľom.

Kladieme si preto otázku, čo zmenilo postoj a argumentáciu pána prezidenta. Kríza tu bola totiž už v roku 2009 i o dva roky neskôr. Jediný rozdiel je v tom, že na rozdiel od predchádzajúcej pravicovo liberálnej vlády sme sa predtým aj teraz s vládou Roberta Fica snažili hľadať také východiská, aby zamestnanci a najslabšie sociálne skupiny obyvateľstva pocítili čo najmenšiu intenzitu dopadov krízy. Súčasný Zákonník práce v tomto smere nevyvažuje vzťah zamestnanca so zamestnávateľom, vydáva ho zamestnávateľovi napospas.

Vláda Roberta Fica si dala zmeny zákonníka do svojho programu a ústami ministra práce oznámila, že ho chce do roka zmeniť. Konfederácia aj vláda SR sa musia snažiť o minimalizáciu tvrdých dopadov na plecia sociálne najslabších zamestnancov a občanov. Občania sa v marcových parlamentných voľbách rozhodli pre Smer – sociálnu demokraciu, ktorú v kampani podporili aj KOZ SR. Privi-

tali sme, že nás ako sociálneho partnera premiér pozval k príprave programového vyhlásenia vlády. Naše požiadavky do základného dokumentu vládneho kabinetu sme kreovali s vedomím napraviť to, čo predchádzajúca vláda v pracovnoprávnom kódexe i v mnohých sociálnych zákonoch odstránila a zrušila. Pracovnoprávne vzťahy z pohľadu zamestnancov utrpeli najviac výrazným znížením ochrany zamestnancov pri prijímaní a prepúšťaní zo zamestnania, v predĺžení skúšobnej doby, v znížení výpovednej doby, v zhoršení pracovných podmienok zamestnancov. Nový Zákonník práce vôbec nebol štartérom vyššej zamestnanosti s „desiatimi novými pracovnými miestami“, naopak, zmeny v ňom umožnili zamestnávateľom jednoduchšiu manipuláciu so zamestnancom, teda aj ľahšie prepúšťanie. Potrebujeme taký Zákonník práce a také zákony, ide najmä o vymožitelnosť práva, aby zamestnanci dostali za svoju prácu spravodlivú plácu a načas!

Rovnako tak to bolo aj s okliešovaním práv odborov ako reprezentatívnych zástupcov zamestnancov. Predstavitelia Smeru aj vlády sa už vyjadrili, že mienia zo zákonníka vypustiť všetky paragrafy, ktoré poškodzujú zamestnancov. Sme si vedomí, že kríza, ktorá sa vrátila do Európy, najmä jej dôsledky, si budú vyžadovať aj riešenia, ktoré budú zrejme aj boľavé. Ľudia, zamestnanci a členovia odborov však volili v marci zmenu a sľuby o napravení škôd spôsobených predchádzajúcou vládou garnitúrou. Týka sa to aj Zákonníka práce a jeho zmeny do predošlej, vyváženej a štandardnej európskej podoby. Ako odznelo aj na prvomájevom zhromaždení v Žiline, KOZ SR verí a je presvedčená, že táto požiadavka sa stane realitou. Veríme, že vláda SR svoj sľub dodrží a budeme o navrhnutých zmenách v Zákonníku práce rokovať. Na zmenu Zákonníka práce v zmysle našich požiadaviek budeme trvať a vládu pri takomto riešení podporovať!

V Bratislave, 14. 6. 2012

Z ROKOVANIA PREDSEDNÍCTVA ODBOROVÉHO ZVÄZU

Na fotke druhý zľava je predseda Predstavenstva a.s. SÚC v Leviciach ing. Erik Mészaroš, vedľa neho stojaci predseda ZO IOZ Vladimír Senci a druhá sprava je Mária Tordová, podpredsedníčka ZO IOZ.

Júnové Predsedníctvo IOZ sa konalo ako výjazdné v areáli Regionálnej SÚC, a.s. v Leviciach. Pri kontrole plnenia uznesení bolo konštatované, že v tomto nie sú nedostatky.

Predsedníctvo vyhodnotilo priebeh a výsledky aprílového rokovania snemu IOZ (Žilina) a predložený materiál zobralo na vedomie. V ďalšom sa predsedníctvo venovalo analýze programového vyhlásenia vlády a s tým súvisiacimi požiadavkami OZ na toto PV. Bolo konštatované, že námety OZ, ktoré boli postúpené KOZ SR, kde sa stali súčasťou komplexu námětov odborov vláda v značnom rozsahu akceptovala. Predsedníctvo zobralo na vedomie materiály s touto témou a uložilo vedeniu OZ uplatňovať požiadavky zväzu prostredníctvom poradných orgánov vlády a jednotlivých ministerstiev.

Informatívny materiál o mzdovom vývoji v zamestnávateľských orga-

nizáciách zobralo predsedníctvo na vedomie. Návrhy odborov na minimálnu mzdu pre rok 2013 predsedníctvo zobralo na vedomie a uložilo vedeniu OZ prostredníctvom Hospodárskej a sociálnej rady SR uplatniť požiadavku na čiastku 344 € mesačne ako sumy MM.

Predsedníctvo zobralo na vedomie materiály obsahujúce prípravu VII. zjazdu KOZ SR, ktorý sa bude konať v polovici novembra t.r. v Bratislave.

Pomerne obšírna bola časť z medzinárodnej činnosti zväzu. V prvom polroku boli absolvované viaceré akcie a podujatia v zahraničí a na domácej scéne. Predsedníctvo zobralo na vedomie predložené informácie a schválilo účasť vedenia na zahraničnom seminári v Brne o slobodnom pohybe pracovníkov v rámci EÚ.

V rôznom boli prerokované informácie z rokovaní odborových orgánov, z rokovaní RČ JMF ZOO SR, informácia o kolektívnom vyjednávaní v roku 2012, žiadosť o poskytnutie sociálnej výpomoci.

Zdroj: IOZ

MLADÍ ODBORÁRI SPOLOČNE...

Na fotke druhý zľava J. Chrupka, predseda RMO IOZ, tretí zľava predseda IOZ D. Barčík, vedľa neho predseda OS STAVBA ČR S. Antoniv a piaty zľava T. Krejčí, predseda KM OS STAVBA ČR.

V duchu schváleného plánu sa v dňoch 7. a 8. júna 2012 stretli v Prahe členovia Komisie mladých OS Stavba ČR a Rady mladých IOZ. Prítomní boli tiež predsedovia oboch odborových zväzov. Ako už býva tradíciou prvý sa prihovril mladým odborárom S. Antoniv, predseda hostiteľského OZ, ktorý sa zmenil o situácii v odvetvi stavebníctva tak v predchádzajúcom roku, ako aj v prvom štvrtroku tohto roka. Poukázal na vývoj v zamestnanosti, v mzdách a celkovej výrobnjej oblasti. Ukázal tiež na stav v kolektívnom vyjednávaní na podnikovej aj odvetvovej úrovni. Venoval sa tiež témam ako nábor nových členov, vznik základných organizácií či práci s mladým, ale aj seniormi. Dôkladne vysvetlil súčasnú spoločenskú a politickú

situáciu ako v krajine tak aj vo vnútri ČSMKOS.

Najzávažnejším témam, ktoré hýbu Slovenskom sa venoval D. Barčík, predseda IOZ. V jeho podaní boli zdôraznené: situácia po predčasných parlamentných voľbách, súčasné roko-

vania s novou vládou administratívou, problematika minimálnej mzdy a postoj odborov k nej, kolektívne zmluvy, príprava zjazdu konfederácie odborov, ale tiež otázky výstavby nových bytov.

Následne svoju činnosť prezentovali predsedovia KM OS Stavba ČR T. Krejčí a predseda RMO IOZ J. Chrupka. V podmienkach OS Stavba ČR sa pripravujú na riešenie problému budúcnosti Rady mladých ČMKOS a s tým spojenej voľby predsedu tejto rady.

Na tomto stretnutí bola prerokovaná tiež budúcnosť ďalšej spolupráce oboch partnerov v zmysle Dohody o spolupráci medzi odborovými zväzmi ČR a SR.

Zdroj: www.ioz.sk

Z ROKOVANIA SEKCIÍ IOZ

Sekcia civilného letectva

Ústrednou témou rokovaní Sekcie civilného letectva konaného dňa 21. mája 2012 bolo prerokovanie postupu kolektívneho vyjednávania návrhu Dodatku č. 1 ku Kolektívnej zmluve vyššieho stupňa na roky 2010-2013 po dvoch kolách kolektívneho vyjednávania s Úniou zamestnávateľov v civilnom letectve Slovenskej republiky (ďalej len „Únia zamestnávateľov“). Obsahom dodatku je návrh nárastu miezd zamestnancov letísk o dosiahnutú mieru inflácie za rok 2011 a úprava niektorých ustanovení kolektívnej zmluvy, ktoré neboli v súlade s ostatnou novelizáciou Zákonníka práce, vykonanou zákonom č. 257/2011 Z. z.

Kolektívne vyjednanie po dvoch kolách po dohode sociálnych partnerov na návrh zamestnávateľov je prerušené a to z dôvodov, že sociálni partneri sa nedohodli na raste miezd. Nepriaznivá situácia v civilnom letectve SR nedovoľuje zvyšovať mzdy zamestnancov jednotlivých letísk a to aj z dôvodu, že každé letisko má výrazne rozdielne finančné podmienky. Vážnym problé-

mom je otázka dofinancovania letísk, kde kľúčovú pozíciu na letiskách zohráva štát, ktorý si v nedostatočnej miere plní svoju funkciu a na nedokonalosti zákona č. 136/2004 Z. z. o letiskových spoločnostiach.

Z tohto dôvodu sa zástupcovia oboch strán dohodli, že o riešenie tejto otázky požiadajú ministra DVRR SR a to na spoločnom pracovnom rokovaní, ktoré sa má uskutočniť v priebehu mesiaca júl 2012.

Sekcia stredného odborného školstva

V zmysle Plánu práce činnosti a aktivít orgánov IOZ na rok 2012 sa v Bratislave dňa 30. 5. 2012 uskutočnilo rokovanie Sekcie stredného odborného školstva IOZ. Ťažiskovými bodmi rokovaní boli: kolektívne vyjednanie KZVS na rok 2012 pre zamestnávateľov, ktorí postupujú podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone prác vo verejnom záujme, s dôrazom na oblasť odmeňovania, situácia v uzatváraní dodatkov k platným podnikovým kolektívnym zmluvám a ich plnenie a vy-

pracovanie stanoviska sekcie k novele zákona č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave, uplatňovanie zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch v platnom znení.

Sekcie textilného, odevného a kožiarskeho priemyslu

Dňa 6. 6. 2012 sa vo Svite uskutočnilo rokovanie Sekcie textilného, odevného a kožiarskeho priemyslu IOZ. Hlavnými bodmi rokovaní bola situácia v uzatváraní dodatkov k platným kolektívnym zmluvám resp. uzatvorenie nových kolektívnych zmlúv, plnenie nárokov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv, Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2012 a 2016 a aktuálne problémy v organizáciách zúčastnených ZO IOZ. Významnou témou sekcie bola ekonomická situácia v jednotlivých zamestnávateľských subjektoch, ich výrobná náplň, vplyv zahraničných textilných, odevných a kožiarskych subjektov na postavenie domácich firiem a v neposlednom rade s tým súvisiaca zamestnanosť v týchto odvetviach.

Súčastou obsahu rokovaní sekcií boli pripravená novela Zákonníka práce a príprava VII. zjazdu KOZ SR a podiel IOZ na týchto aktivitách.

Z rokovaní ZO IOZ:

V Nových Zámkoch sa dňa 31. 5. 2012 uskutočnilo **spoločné rokovanie predsedov Regionálnych správ a údržieb ciest, a.s. Nitrianskeho samosprávneho kraja** (ďalej len „RSÚC NSK“) za účasti vedenia RSÚC, a. s. Nové Zámky - riaditeľa Ing. V. Galla a námestníka Ing. Šprlaka a zástupcov IOZ JUDr. M. Brodzianskej podpredsedníčky a Ing. G. Krchňákovskej špecialistky. Predmetom spoločného rokovaní bolo plnenie úloh RSÚC, a.s. NSK za ostatné obdobie a úlohy na najbližšie obdobie z pohľadu VÚC, ako aj plnenie záväzkov dohodnutých v Podnikovej kolektívnej zmluve.

Gabriela Pobjecká
Gabriela Krchňáková

PREČO SLOVENSKO POTREBUJE MINIMÁLNU MZDU

Vzhľadom na úroveň minimálnej mzdy v SR s porovnaním s ostatnými krajinami EU predstavuje aj najnižšiu prípustnú úroveň odmeňovania za prácu vo všetkých základných pracovnoprávných vzťahoch, bez ohľadu na spôsob hospodárenia zamestnávateľa.

Po voľbách v roku 2010 sa presadzovali rôzne názory na podporu konkurencieschopnosti. Inštitút finančnej politiky MF SR videl priestor na ďalšie pozitívne zmeny v oblasti opatrení podporujúcich ekonomický rast okrem iného v zmenách Zákonníka práce najmä v oblasti:

- zmiernení nárokov na firmy pri hromadnom prepúšťaní,
- zrušení minimálnych mzdových nárokov, teda aj inštitútu minimálnej mzdy.

Slovensko je malá otvorená ekonomika, ktorého konkurencieschopnosť je závislá na mnohých faktoroch podporujúcich ekonomický rast. Jedným z faktorov konkurencieschopnosti Slovenska z pohľadu podnikateľského prostredia je aj minimálna mzda.

Pri určení minimálnej mzdy na rok 2011 sa vychádzalo z prognózy o vývoji Slovenskej ekonomiky z 18. júla 2011, ktorá predpokladala mieru inflácie v roku 2011 na úrovni 3,8 %. Aby reálny príjem pracujúcich z minimálnou mzdou zostal v roku 2012 nezmenený resp. nebol nižší ako v roku 2011, minimálna mzda mala byť v roku 2012 minimálne na úrovni 329 Eur. Vzhľadom na skutočnosť, že nedošlo k dohode medzi sociálnymi partnermi, minimálna mzda pre rok 2012 bola učená vládou SR vo výške 327,20 EUR.

Východiská pre rok 2013

Politika Európskej komisie v roku 2012 predstavuje nové opatrenia v oblasti oživenia hospodárstva sprevádzané vytváraním veľkého počtu pracovných miest. Medzi kľúčové oblasti pre reformy, aby sa trhy práce stali dynamickjšími a inkluzívnejšími patrí aj využitie príkladov dobrej praxe získaných z krízy, s cieľom zvýšiť vnútornú flexibilitu sociálneho systému, znížiť nestabilitu zamestnania a s tým spojených fiškálnych nákladov, stanovenie dôstojných a udržateľných miezd a snahu vyhnúť sa pascám nízkych príjmov.

Rovnako aj podľa odporúčaní Európskej sociálnej charty by minimálna mzda mala dosahovať 60 % zo sumy priemernej mzdy v štáte, čím sa sleduje zvyšovanie rozdielu medzi čistou minimálnou mzdou a životným minimom z dôvodu motivácie k práci najmä dlhodobo nezamestnaných. Aj napriek postupnému nominálnemu zvyšovaniu minimálnej mzdy v SR sa táto svojou úrovňou zaraďuje na posledné priečky v rámci krajín Európy. Výsledky štatistických zisťovaní a analýz OECD, SAV, Treximy ako aj iných relevantných inštitúcií preukázali na základe komparácií, že v SR je veľmi nízka cena práce v porovnaní s inými krajinami EU.

V súlade so zákonom NR SR č. 663/2007 Z.z. o minimálnej mzde sa má pri určení sumy minimálnej mzdy prihliadať na vývoj spotrebiteľských cien, zamestnanosti, priemernej mzdy v hospodárstve SR a životného minima.

Napriek rastu HDP o 3,3 % a rastu zamestnanosti o 1,9 %, (zamestnanosť podľa VZPS -2 351,4 tis. osôb, miera nezamestnanosti poklesla na 13,5 %), bol v roku 2011 veľmi nepriaznivý vývoj reálnych miezd. Inflácia rástla rýchlejšie ako rástli mzdy, pričom sa v tomto roku súčasne roztvárali nožnice medzi rastom reálnej mzdy a produktivitou práce - viď. tabuľka:

	2010 1Q.	2010 2Q.	2010 3Q.	2010 4Q.	2011 1Q.	2011 2Q.	2011 3Q.	2011 4Q.
Reálna mzda - zmena v %	1,6	2,4	2,6	2,7	-0,4	-0,9	-1,4	-3,8
Reálna produktivita práce zmena v %	9,2	6,3	4,9	2,6	0,3	0,4	0,6	1,9

Odbory spolu so zástupcami zamestnávateľov a štátnym sektorom pravidelne polemizujú o dopadoch zvýšenia minimálnej mzdy na zamestnanosť. Významne negatívny dopad zvýšenia minimálnej mzdy na vývoj zamestnanosti v SR nebol zatiaľ vierohodne preukázaný, empirické štúdie z deväťdesiatych rokov v iných krajinách potvrdzujú, že na mikroúrovni efekt zvýšenia minimálnej mzdy môže mať aj pozitívny efekt.

Hodnota minimálnej mzdy na Slovensku od roku 2004 do roku 2011 vzrástla o 101,2 EUR (z 215,8 na 317,0 EUR) a za rovnaké obdobie priemerná mesačná mzda vzrástla o 261 EUR. Priemerný medziročný nárast minimálnej mzdy dosiahol hodnotu 5,85 % zatiaľ čo nárast priemernej mesačnej mzdy za dané obdobie je na úrovni 6,41 %.

Zatiaľ čo podiel minimálnej mzdy na priemernej mesačnej mzde od roku 2000 do roku 2011 mierne vzrástol (o 1,84 %), podiel životného minima na priemernej mesačnej nominálnej mzde poklesol za to isté obdobie o 6,4 %.

Na základe uvedeného a vzhľadom na nízku úroveň priemernej miezd v národnom hospodárstve SR v porovnaní s ostatnými krajinami EU (hodinová sadzba v SR – 8,4 EUR; priemer EU – 22,8 EUR; Eurozóna – 27,7 EUR), možno konštatovať, že dochádza k deformáciám vo vzťahu k nastaveniu celého radu nástrojov sociálnej politiky – životné minimum, dávky v nezamestnanosti, dávky v hmotnej núdzi, minimálna mzda vo svojej sociálnej funkcii a podobne.

Pokiaľ ide o úvahy o výške alebo úplnom zrušení inštitútu minimálnej mzdy treba upozorniť na skutočnosť, že zrušenie inštitútu minimálnej mzdy môže spôsobiť domino efekt pri určovaní minimálnych mzdových nárokov podľa platových stupňov, ktoré sú počítané koeficientom (násobkom) minimálnej mzdy. V prípade úplného zrušenia minimálnej mzdy možno očakávať aj výrazný nárast práce vykonávanej bez akéhokoľvek zdaňovania a platenia odvodov s negatívnym dosahom na verejnú financie. Zamestnanci s minimálnou mzdou okrem toho budú po odchode do starobného dôchodku zátážou pre sociálny systém, lebo ich dôchodok nebude dosahovať ani životné minimum. Súčasne je potrebné otvorene povedať, že úroveň minimálnej mzdy ovplyvňuje nezamestnanosť len minimálne, prípadne negatívne dopady je možné riešiť prostredníctvom aktívnych opatrení politiky trhu práce v procese tvorby nových pracovných miest s vyššou pridanou hodnotou. Poberateľov minimálnej mzdy štát podporuje tým, že z nízkych miezd platia iba odvody do poisťovních fondov a nulové dane z príjmu (vdaka uplatneniu ročného nezdaniteľného minima). Úroveň poberateľia nízkych príjmov s nezaopatrenými deťmi, ktoré nemajú vlastný príjem čerpajú od štátu daňový bonus, ktorý rámci platnej štátnej politiky zvyšuje ich čistý príjem.

Pri určovaní výšky minimálnej mzdy na rok 2013 treba brať do úvahy nasledovnú skutočnosť:

1. Minimálnu mzdu by bolo potrebné valorizovať viac ako predstavuje inflácia v ekonomike,

pretože nízkoprijímové domácnosti pociťujú na vlastnej koži zvýšenie cien energií a bývania podstatne viac ako občan s priemerným príjmom. Do úvahy je potrebné brať aj spotrebiteľskú infláciu nízkoprijímových domácností vykazovanú Štatistickým úradom SR, ktorá vernejšie zobrazuje skladbu spotrebného koša ľudí, ktorí sú z hľadiska odmeny za vykonávanú prácu na okraji spoločnosti. Úroveň minimálnej mzdy brzdí spotrebu týchto domácností, čím sa redukuje spotreba obyvateľov a zhoršuje okrem iného aj ich zdravotný stav dlhodobou konzumáciou tovarov nízkej kvality, na hranici hygienických noriem alebo tovarov po záruke. Dôsledkom môže byť zvýšenie rizika vzniku vážnych chorôb, ktoré budú hradené z verejného zdravotníctva.

2. Priemerná výška dávky v nezamestnanosti v roku 2011 predstavovala sumu 323,3 EUR. Minimálna mzda za rok 2011 mala hodnotu 317,0 EUR. Rozdiel 6,3 EUR medzi obidvoma hodnotami je minimálny a vzhľadom na spravidelné náklady spojené so zamestnaním je pre určité skupiny osôb výhodnejšie pracovať v šedej ekonomike, alebo byť nezamestnaný. Navyše vzhľadom na počet vyplácaných dávok v nezamestnanosti a ich výšku tento nástroj neplní svoju makroekonomickú ani sociálnu funkciu.

3. Súčasný model určovania minimálnej mzdy v zmysle príslušných ustanovení zákona NR SR č. 663/2007 Z.z. o minimálnej mzde nezohľadňuje podmienky, ktoré súvisia nielen s úrovňou podnikateľského prostredia na Slovensku, ale ani s voľným pohybom tovarov, služieb a osôb v európskom kontexte a s tým spojenou migráciou pracovnej sily. Inštitút minimálnej mzdy využívajú už dnes aj kategórie pracovníkov, ktorí nemajú problém uplatniť sa na trhu práce a to v súbehu s časťou mzdy vyplácanej zamestnávateľmi načierno. Zvýšenie minimálnej mzdy preto čiastočne napomôže zvýšením odvodov poisťovného aj ku konsolidácii verejných financií. Nakoľko sú však od minimálnej mzdy odvodené rôzne štátne dávky, je vhodné preveriť aj tieto dopady.

Pre rok 2012 minimálna mzda bola stanovená vo výške 327,20 Eur. Medziročný rast priemernej mzdy v národnom hospodárstve SR v roku 2011 dosiahol podľa údajů ŠÚ SR 2,2 %. Podľa mechanizmu určeného v §8 a §9 ods. 1 zákona NR SR č. 663/2007 Z.z. o minimálnej mzde vychádza suma minimálnej mzdy pre rok 2013:

$$327,20 * 1,022 = 334,3984, \\ \text{po zaokrúhlení } 334,40 \text{ EUR mesačne}$$

Pre účely vyjednávania so sociálnymi partnermi z pohľadu KOZ SR treba vychádzať z hore uvedených skutočností a východiskových hodnôt minimálnej mzdy pre rok 2013 navrhnúť vo výške:

344,00 EUR mesačne

Nastavenie požiadavky KOZ SR na adekvátne zvýšenie minimálnej mzdy vychádza z predpokladu zachovania dynamiky rastu minimálnej mzdy za obdobie rokov 2004 – 2011.

SOCIÁLNA SITUÁCIA OBYVATEĽSTVA SR ZA ROK 2011 - V RIZIKU CHUDOBY ALEBO SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA 20,6 % OBČANOV SR

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „MPSVR SR“) každoročne predkladá na rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky (ďalej len HSR SR) a následne Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre sociálne veci **Správu o sociálnej situácii obyvateľstva Slovenskej republiky (ďalej len „správa“)** za predchádzajúci kalendárny rok. Jej cieľom je informovať o stave a vývoji sociálnej situácie obyvateľstva na Slovensku na základe sociálno-ekonomických ukazovateľov, získaných zo štátnych štatistických zisťovaní, administratívnych zdrojov údajov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny a Sociálnej poisťovne. Tohto roku sa správou zaoberala HSR SR 25. júna 2012. Pre potreby Spektra sme vybrali niekoľko najzaujímavejších údajov správy.

1.1 Základné makroekonomické charakteristiky

V roku 2011 pokračovalo mierne zlepšovanie makroekonomickej situácie, ktoré sa konečne prejavilo aj na trhu práce. Reálny hrubý domáci produkt rástol a zvyšovala sa i produktivita práce. Situácia na trhu práce bola priaznivejšia ako v predchádzajúcom roku, po dvojnásobnom zhoršovaní hlavných ukazovateľov zamestnanosť medziročne vzrástla a nezamestnanosť klesla. Vyšší nárast spotrebiteľských cien, ako bol nárast miezd, mal za následok pokles priemernej reálnej mzdy.

Produktivita práce sa medziročne zvýšila reálne o 0,8 % a nominálne o 2,5 %. Dynamika rastu produktivity práce však bola nižšia ako v predchádzajúcom roku.

Medziročná **miera inflácie** dosiahla za rok 2011 v priemere 3,9 %, čo znamená, že oproti predchádzajúcemu roku sa zvýšila o 2,9 p. b.

Celkovú úroveň cien podľa klasifikácie individuálnej spotreby najviac ovplyvnili rast cien za potraviny a nealkoholické nápoje (o 6,1 %) a rast cien za bývanie, vodu, elektrinu, plyn a iné palivá (o 5 %). Výrazne rástli aj ceny v doprave (o 6,9 %) a v oblasti vzdelávania (o 5 %). V priemere za rok sa znížili iba ceny za nábytok, vybavenie domácnosti a bežnú údržbu bytu (o 3,5 %).

Situácia na **trhu práce** poznačená znížením ekonomickej výkonnosti krajiny v dôsledku ekonomickej krízy sa v roku 2011 mierne zlepšila. Celková **zamestnanosť** po dvojnásobnom poklese v roku 2011 medziročne vzrástla, a to o 1,5 %. Nezamestnanosť po dvojnásobnom raste mierne poklesla. V priemere za rok 2011 sa počet nezamestnaných medziročne znížil o 5,4 % na 367,9 tis. osôb. Miera nezamestnanosti klesla o 0,9 p. b. na 13,5 %.

Priemerná mesačná nominálna mzda zamestnanca v hospodárstve sa v priemere za rok 2011 medziročne zvýšila o 2,2 % na 786 €. Po zohľadnení vývoja spotrebiteľských cien reálna mzda klesla o 1,6 %.

V priebehu roka 2011 sa začala výstavba 12 740 bytov, dokončilo sa 14 608 a ku koncu decembra bolo zostavaných 64 734 bytov. Ubudlo spolu 1 226 bytov, z toho asanáciou 1 085 bytov. V porovnaní s rokom 2010 sa počet zostavaných bytov znížil o 2,8 % a dokončených bytov o 14,5 %. Počet začatých bytov sa medziročne znížil o 21,4 %.

1.2 Zamestnanosť podľa štatistického výkazníctva

Podľa údajov ŠÚ SR v hospodárstve SR bolo v roku 2011 v priemere zamestnaných 2 192,5 tis. osôb, čo bolo o 1,9 %, resp. o 40,6 tis. osôb viac ako v roku 2010. Pokiaľ ide o **odvetvovú štruktúru**, z celkového počtu zamestnaných osôb SR v roku 2011 pracovalo v pôdohospodárstve 4,4 % (v roku 2010 to bolo rovnako 4,4 %),

v priemysle 22,8 % (22,3 % v roku 2010), v **stavebníctve** 7,9 % (v roku 2010 to bolo 8,3 %) a v sektore služieb 64,9 % (65,0 % v roku 2010). V porovnaní s rokom 2010 významnejšie poklesol podiel pracujúcich v stavebníctve o 0,5 p. b. a zároveň sa o 0,5 p. b. zvýšil podiel zamestnaných v priemysle.

Miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla v priemere za rok 2011 úroveň 13,16 %, čo v porovnaní s rokom 2010 predstavovalo medziročný nárast o 0,68 p. b. (v roku 2010 miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla priemernú úroveň 12,48 %).

Podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností (SK NACE Rev.2) ku koncu roka 2011 úrad práce zaevidovali najviac UoZ z odvetvia **priemyselná výroba (25,72 %)**. Druhý najvyšší podiel (17,35 %) bol zaznamenaný z odvetvia veľkoobchod a maloobchod, **oprava motorových vozidiel, dopravy a skladovania**. UoZ z odvetvia verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie sa podieľali 12,25 % a z odvetvia **stavebníctvo sa podieľali 12,17 %**.

1.3 Mzdy

V roku 2011 dosiahla **priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve SR podľa údajov Štatistického úradu SR hodnotu 786 €, ktorá sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšila o 2,2 %**. Tempo rastu nominálnych miezd sa oproti roku 2010 **spomalilo o 1,0 p. b.** Priemerná reálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve SR **medziročne klesla o 1,6 %**.

Podľa odvetví bola priemerná nominálna mesačná mzda vyššia ako celoslovenský priemer v informáciách a komunikácii; finančných a poisťovacích činnostiach; verejnej správe a obrane, povinnom sociálnom zabezpečení; odborných, vedeckých a technických činnostiach; činnostiach v oblasti nehnuteľností; administratívnych

službách; priemysle a doprave a skladovaní. Najnižšiu priemernú nominálnu mesačnú mzdu mali zamestnanci v ubytovacích a stravovacích službách. Rozdiel medzi najlepšie a najhoršie priemerne plateným odvetvím tvoril 1 068 €.

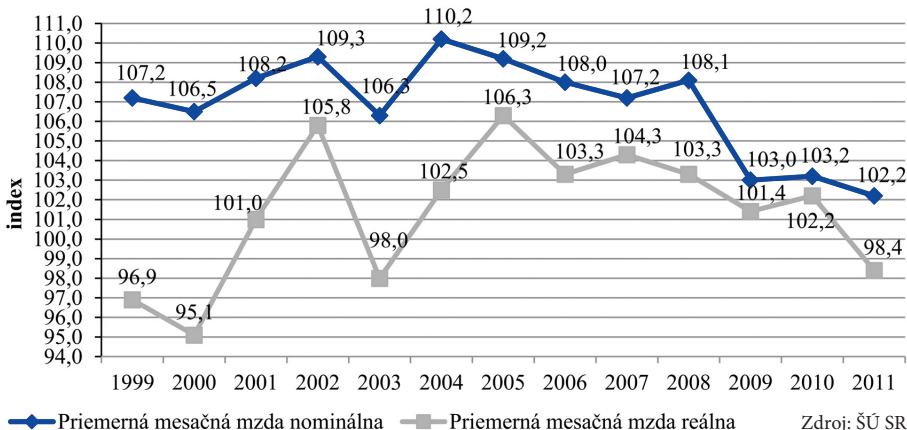
Podľa veľkosti podnikov mali najvyššiu priemernú nominálnu mesačnú mzdu podniky s počtom zamestnancov 1 000 a viac. Priemernú nominálnu mesačnú mzdu vyššiu ako celoslovenský priemer dosiahli aj podniky s 50 až 249 zamestnancami, podniky s 250 až 499 zamestnancami a podniky s 500 až 999 zamestnancami. Najnižšiu priemernú nominálnu mesačnú mzdu dosahovali živnostníci. Najrýchlejšie rástli mzdy v podnikoch s 10 až 19 zamestnancami.

1.4 Kolektívne vyjednávanie

K zmenám v kolektívnom vyjednávaní došlo najmä z dôvodu prijatia novely zákona č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kolektívnom vyjednávaní“), ktorá bola vykonaná zákonom č. 557/2010 Z. z. a nadobudla účinnosť 31. decembra 2010. Táto novela zákona o kolektívnom vyjednávaní sa týkala výslovne rozširovania záväznosti kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa (ďalej len „KZVS“). V súvislosti s rozširovaním záväznosti KZVS možno konštatovať, že ministerstvu v roku 2011 **nebol doručený žiadny spoločný písomný návrh zmluvných strán KZVS so žiadosťou o extenziu**.

V roku 2011 bolo na MPSVR SR uložených 19 KZVS a 8 dodatkov ku KZVS. V porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo k značnému zvýšeniu celkového počtu uzatvorených KZVS, ako aj dodatkov ku KZVS. Táto situácia je ovplyvnená najmä tým, že zmluvné strany uzatvárajú KZVS na kratšie obdobia. V roku 2011 bola väčšina KZVS a ich dodatkov uzatvorená na jeden rok, pričom v predchádzajúcich rokoch sa KZVS uzatvárali na obdobie 2- 3 rokov, z uvedeného

Graf Vývoj priemernej mesačnej mzdy od roku 1999

Tab. Priemerná nominálna mesačná mzda podľa veľkosti podnikov

Veľkostné skupiny podnikov	2010 (v €)	Indexy 2010/2009		2011 (v €)	Indexy 2011/2010	
		nominálna mzda	reálna mzda		nominálna mzda	reálna mzda
0 – 9	662	109,6	107,2	639	96,5	92,9
10 – 19	697	100,3	98,1	749	107,5	103,5
20 – 49	714	101,7	99,5	702	98,3	94,6
50 – 249	795	104,7	102,5	804	101,1	97,3
250 – 499	844	102,6	100,3	879	104,1	100,2
500 – 999	871	108,7	106,4	925	106,2	102,2
1 000 a viac	962	103,4	101,2	979	101,8	98,0
Živnosť. (odhad)	577	101,6	99,4	594	102,9	99,0
Spolu	769	103,2	102,2	786	102,2	98,4

Zdroj: ŠÚ SR, Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR v 4. štvrťroku 2011

dôvodu nebolo potrebné každý rok uzatvárať KZVS.

MPSVR SR evidovalo v roku 2011 celkovo 15 sporov o uzavretie kolektívnych zmlúv alebo dodatkov ku kolektívnym zmluvám, čo je v porovnaní s predchádzajúcim rokom menej o 1 spor. Všetky spory boli riešené v konaní pred sprostredkovateľom. Z celkového počtu 16 sporov bolo 6 sporov vyriešených úspešne - kolektívna zmluva bola uzatvorená a 9 sporov bolo neúspešných. V konaní pred rozhodcom nebol riešený žiadny spor. MPSVR SR neevidovalo v roku 2011 žiadny spor o plnenie záväzkov z kolektívnej zmluvy.

2 ŽIVOTNÁ ÚROVEŇ A SOCIÁLNA KOHÉZIA

2.1 Peňažné príjmy a výdavky súkromných domácností

Údaje o príjmoch a výdavkoch domácností získava Štatistický úrad SR prostredníctvom štatistiky rodinných účtov, ktorá na rozdiel od štatistiky národných účtov zahrňuje len príjmy a výdavky, spojené so zabezpečením chodu domácností a osobných potrieb jej členov. V roku 2011 nastal medziročný nominálny nárast čistých peňažných príjmov i výdavkov súkromných domácností. Čisté peňažné príjmy na jedného člena domácnosti oproti roku 2010 narástli nominálne o 2,8 % na 358,62 € a čisté peňažné výdavky na jedného člena domácnosti o 3,7 % na 319,22 €. Po zohľadnení vývoja spotrebiteľských cien boli čisté mesačné príjmy na jedného člena domácnosti **reálne nižšie o 1,1 % a čisté peňažné výdavky o 0,2 %**.

2.2 Chudoba a sociálne vylúčenie

Monitorovanie chudoby a sociálneho vylúče-

nia sa na Slovensku realizuje v kontexte Otvorenej metódy koordinácie (ďalej len „OMK“), ktorá je vytvorená na úrovni Európskej únie pre spoločné usmerňovanie politik členských krajín v oblasti boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu. Jedným z hlavných strategických cieľov EÚ je podstatne zredukovať chudobu a pokračovať v realizácii tohto cieľa aj do roku 2020. **V roku 2010 bolo na Slovensku v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia 1 117 889 ľudí, čo predstavovalo 20,6 % na celkovom počte obyvateľov (EÚ 27 – 23,5 %)**. Pri porovnaní s rovnakým obdobím (2009 – 19,6 %) hodnota zoskupenia indikátorov vzrástla o 1 p. b. Došlo k nárastu nielen celkového počtu ľudí v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia, ale aj jednotlivých hodnôt indikátorov, predovšetkým čo sa týka veľmi nízkej intenzity práce (vplyv finančnej krízy – nárast nezamestnanosti). V prípade typu domácností sú v najväčšom riziku chudoby rodiny s tromi a viac deťmi (29,8 %), osamelí rodičia s najmenej jedným dieťaťom (25,0 %) a jednotlivci mladší ako 65 rokov (23,4 %). Najnižšie riziko chudoby bolo zaznamenané v prípade domácností s dvomi dospelými, kde aspoň jeden z nich má viac ako 65 rokov.

3 POROVNANIE VYBRANÝCH UKAZOVATEĽOV MEDZI KRAJINAMI EÚ V KONTEXTE STRATÉGIE EURÓPA 2020

Stratégia Európa 2020 je nová stratégia, ktorá má pomôcť vyjsť európskym krajinám zo súčasnej hospodárskej krízy a vytvoriť z EÚ inteligentné, udržateľné a inkluzívne hospodárstvo s vysokou mierou zamestnanosti, produktivity a sociálnej súdržnosti. Hlavné ciele stratégie Európa 2020 sú merané 8 hlavnými indikátormi, z ktorých 4 sa priamo viažu na sociálnu oblasť. Tieto ciele boli prevedené do národných cieľov, ktoré zohľadňujú špecifickú situáciu jednotlivých krajín EÚ a zároveň ich maximálne angažujú k dosahovaniu európskych cieľov, a tak zabezpečujú príspevok každej krajiny EÚ k naplneniu stratégie.

Nasledovné údaje reflektujú sociálno-ekonomickú situáciu na Slovensku v porovnaní s ostatnými krajinami EÚ a v kontexte dosahovania cieľov stratégie Európa 2020. Indikátory sú počítané na základe jednotnej metodiky, ich zdrojom je Eurostat.

V roku 2011 sa oproti roku 2010 znížila **miera rastu HDP Slovenska** zo 4,2 % na 3,3 %. Rast HDP Slovenskej republiky bol však vyšší ako v priemere v EÚ 27 (1,5 %). Spomedzi krajín EÚ najviac rástol HDP v Estónsku (7,6 %), vysokú mieru rastu dosahoval aj v Litve (5,9 %), Lotyšsku (5,5 %), v Poľsku (4,3 %) a vo Švédsku (3,9 %). HDP poklesol najvyššou mierou v Grécku (-6,9 %), klesol ďalej aj v Portugalsku (-1,6 %) a v Slovinsku (-0,2 %).

V roku 2010 dosiahlo **HDP na hlavu** na Slovensku 74 % z priemeru EÚ 27, pričom dlhodobé rastie. Nižšie hodnoty HDP na hlavu ako Slovensko mali Bulharsko, Rumunsko, Litva, Lotyšsko, Estónsko, Poľsko a Maďarsko.

Harmonizovaná miera inflácie v roku 2011 medziročne vzrástla na 4,1 % a bola pod priemerom EÚ 27 (3,1 %). Vyššia inflácia bola v Rumunsku (5,8 %), Estónsku (5,1 %), Veľkej Británii (4,5 %) a v Lotyšsku (4,2 %).

Konsolidovaný dlh verejných financií podľa Eurostatu (hrubý dlh verejnej správy) v roku 2011 predstavoval 43,3 % HDP (priemer v EÚ 82,5 % HDP), pričom dlhodobé spĺňa maastrichtské kritérium, ktorým je udržať verejný dlh pod 60 % HDP. Hodnotu nad 100 % HDP dosiahol verejný dlh v Grécku (165,3 %), v Taliansku (120,1 %), v Írsku (108,2 %) a v Portugalsku (107,8 %).

Miera nezamestnanosti na Slovensku patrí dlhodobé k tým vyšším v rámci Európy a ekonomická kríza tento problém prehĺbila. Miera nezamestnanosti v roku 2011 v SR medziročne klesla, dosiahla úroveň 13,5 % (medziročný pokles o 0,9 p. b.). V rámci EÚ 27 ostala nezmenená na úrovni 9,6 %, pričom vyššia bola v Španielsku (21,7 %), v Grécku (17,7 %), v Lotyšsku (15,4 %), v Litve (15,4 %) a v Írsku (14,4 %). Najnižšia miera nezamestnanosti je v Rakúsku (4,2 %) a v Holandsku (4,4 %).

(Údaje prevzaté zo Správy o sociálnej situácii obyvateľstva Slovenskej republiky za rok 2011)

Smútočné oznámenie

15. mája 2012 sme sa na cintoríne v Zákopčí navždy rozlúčili s našim bývalým kolegom, právnikom IOZ, **JUDr. Ladislavom Romanom**, ktorý náhle zomrel 11. mája vo veku 64 rokov.

27. júna 2012 sme sa na prešovskom cintoríne rozlúčili s dlhoročnou kolegyňou Odborového zväzu STAVBA SR **Oľgou Hanigovskou**, ktorá zomrela 23. júna vo veku 62 rokov.

Češ' ich pamiatke!

NOVÝ PARLAMENT A NOVÉ SCHVÁLENÉ NOVELY ZÁKONOV

Prinášame prehľad schválených noviel zákonov novým parlamentom. V rámci uvedených noviel sa novelizovali aj iné zákony, napr. zákon o dani z príjmov.

1. novela Obchodného zákonníka

➤ od 1. augusta 2012 sa rozširuje pôsobnosť valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti, ktorá vykonáva regulovanú činnosť v sieťových odvetviach,

➤ valné zhromaždenie môže svojou dvojtretinovou väčšinou preniesť právomoc schvaľovania návrhov cien a iných návrhov v cenovom konaní na predstavenstvo spoločnosti,

➤ zefektívnenie podávania návrhov v cenovom konaní

Novela Obchodného zákonníka sa týka subjektov, ktoré vykonávajú cenovo regulovanú činnosť v sieťových odvetviach. Spôsobilá rozšírenie povinnosti schvaľovať návrhy ceny a iné návrhy v cenovom konaní pred ich predložením Úradu pre reguláciu sieťových odvetví alebo Rade pre reguláciu pre všetky obchodné spoločnosti a družstvá len na základe uzniesenia ich najvyššieho orgánu.

Novela zároveň umožňuje, že valné zhromaždenie môže svojou dvojtretinovou väčšinou znova preniesť právomoc schvaľovania návrhov cien a iných návrhov v cenovom konaní na štatutárny orgán, ktorý koná v mene obchodnej spoločnosti alebo družstva. (predstavenstvo)

Novela zákona tak rešpektuje princíp, podľa ktorého akcionár nesmie vykonávať práva akcionára na ujmu práv a oprávnených záujmov ostatných akcionárov.

Malo by sa dosiahnuť zefektívnenie v závislosti od daného regulovaného subjektu, podávanie návrhov v cenovom konaní.

Novela zároveň dopĺňa zákon o regulácii v sieťových odvetviach v nadväznosti na navrhovanú úpravu v Obchodnom zákonníku, pričom upravnú postup úradu v cenovom konaní.

Po podpísaní prezidentom SR schválená novela nadobudne účinnosť 1. augusta 2012.

2. novela zákona o zdravotnom poistení, zákona o zdravotných poisťovniach a o zmenách v iných zákonoch

➤ zmena v spôsobe prerozdelenia poistného medzi zdravotnými poisťovňami – zavádza sa nový parameter – prediktor chorobnosti,

➤ odvod za poistencov štátu sa od 1. júla zvýši na 4,32 %,

➤ zdravotné poisťovne budú oznamovať poistencom výšku preplatkov alebo nedoplatkov do päť eur elektronickou formou,

➤ mení sa spôsob preukazovania platobnej schopnosti zdravotných poisťovní,

➤ výsluhové dôchodky vojakov, policajtov, hasičov či colníkov sa v roku 2012 nebudú valorizovať – valorizácia výsluhových dôchodkov sa od 30. júna 2012 prepojí s valorizáciou plátov,

➤ od 29. júna 2012 sa ruší sa podmienka najmenej 50-percentnej účasti prijímateľa sociálnych služieb na úhrade nákladov na poskytovanie týchto služieb – o výške poplatkov rozhodnú samotné samosprávy

V Zbierke zákonov pod číslom 185/2012 Z. z. vyšiel zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Článkom I. uvedenej novely sa od 1. júla 2012 mení a dopĺňa zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení.

➤ zdravotné poisťovne nebudú musieť oznamovať poistencom výšku preplatkov alebo nedoplatkov z ročného zúčtovania zdravotného poistenia do päť eur poštou, ale budú tak môcť urobiť elektronickou formou,

➤ zmena v spôsobe prerozdelenia poistného medzi zdravotnými poisťovňami – novela zákona zavádza v mechanizme prerozdelenia poistného nový parameter, tzv. prediktor chorobnosti podľa dlhodobej spotreby liekov,

➤ stanovujú sa pravidlá pre zaradenie poistenca do konkrétnej farmaceuticko-nákladovej skupiny a určujú sa kritéria pre farmaceuticko-nákladovú skupinu,

➤ úprava nových povinností zdravotných poisťovní v súvislosti s mesačným a ročným prerozdeľovaním poistného a nového spôsobu výpočtu indexov rizika nákladov,

➤ novela v prechodných ustanoveniach určuje zdravotným poisťovňam niekoľko povinností s termínmi ich splnenia,

➤ Ministerstvo zdravotníctva vydá do 10. septembra 2012 na obdobie od 1. júla 2012 do 31. decembra 2012 všeobecne záväzný právny predpis, ktorý ustanoví index rizika nákladov a všeobecne záväzný právny predpis, ktorý ustanoví zoznam farmaceuticko-nákladových skupín,

➤ odvod za poistencov štátu sa od 1. júla do konca roka 2012 zvýši na 4,32 percenta z vymeriavacieho základu.

Článkom II. sa mení zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov od 1. júla 2012.

➤ v návrhu zákona sa z pôvodných 3 ukazovateľov platobnej schopnosti rušia dva, a to ukazovateľ kapitálovej primeranosti a ukazovateľ pomeru krátkodobých pohľadávok a záväzkov,

➤ platobná schopnosť sa bude preukazovať schopnosťou uhrádzať záväzky voči poskytovateľom v lehote, ktorá nepresiahne 30 kalendárnych dní odo dňa zmluvne dohodnutej lehoty splatnosti záväzkov voči poskytovateľom,

➤ úprava povinnosti zverejňovania vo Vestníku úradu z dôvodu úpravy preukazovania platobnej schopnosti,

➤ novodefinovaná povinnosť zdravotných poisťovní odovzdávať údaje potrebné na mesačné a ročné prerozdeľovanie a výpočet indexov rizika nákladov,

➤ index rizika nákladov na zdravotnú starostlivosť je počítaný z viacerých parametrov ako doposiaľ

➤ rozšírenie dôvodov pre odvolanie predsedu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ÚDZS) a členov správnej rady úradu,

Článok III. uvedenej novely od 1. októbra 2012 mení a dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

➤ nový pojem: koncová sieť poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti, ktorá predstavuje určenie poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti v rámci minimálnej siete, ktorí poskytujú ústavnú zdravotnú starostlivosť na príslušnom území.

Vzniká povinnosť pre zdravotné poisťovne podpísať zmluvu s týmito zariadeniami.

Článkom č. IV novely sa od 30. júna 2012 mení a dopĺňa zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

➤ valorizácia výsluhových dôchodkov sa prepojí s valorizáciou plátov,

➤ ak sa funkčné platy, stupnica platových taríf alebo hodnostné platy v príslušnom kalendárnom roku zvyšujú len u niektorého zo subjektov, potom dávky výsluhového zabezpečenia sa zvyšujú iba poberaťom, ktorí ukončili posledný služobný pomer a pozostalým po nich.

Článok V. účinný od 29. júna 2012 mení zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov ako aj v znení nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z.

➤ v zmysle uvedenej novely platnej od 29. júna 2012 sa podmienka najmenej 50-percentnej účasti prijímateľa sociálnych služieb na úhrade nákladov na poskytovanie týchto služieb od začiatku júla neuplatní;

➤ o výške poplatkov pre prijímateľov sociálnych služieb rozhodnú samotné samosprávy, ktoré môžu zohľadniť miestne podmienky a regionálne rozdiely.

Bruselské stretnutie expertov BOZP

Rokovanie expertov BOZP, ktoré bolo 12. júna 2012, otvoril predseda koordinačnej skupiny BOZP v rámci EFBWW – Ulrik Spannow. Po úvodnom osobnom predstavení sa všetkých prítomných účastníkov z krajín EÚ (Belgicko, Švajčiarsko, Švédsko, Dánsko, Francúzsko, Veľká Británia, Holandsko, Taliansko a Slovensko) bol prezentovaný program rokovania, v ktorom boli postupne prediskutované tieto témy:

Európska kampaň AZBEST – stav

Lejšia regulácia/zjednodušenie – potreba alebo hrozba pre pracovné podmienky

Úloha inšpektorátov práce a ich perspektívy v podmienkach „lepšej regulácie“

1. Každá zo zúčastnených krajín prezentovala súčasné aktivity v rámci „kampane Azbest“. V krajinách EÚ sa už azbest dlhodobo nepoužíva. Na Slovensku bola výroba azbestoementových materiálov ukončená 31. 12. 1998. Stretávame sa s ním už iba pri odstraňovaní azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb, tak ako aj prevažná väčšina krajín EÚ. Táto činnosť sa môže vykonávať v SR len na základe oprávnenia vydaného Úradom ve-

rejného zdravotníctva SR, ktorý na svojej internetovej stránke www.uvzsr.sk uverejňuje aktuálny zoznam firiem, oprávnených vykonávať túto činnosť. V súčasnosti je na Slovensku 166 firiem, ktoré dostali na túto činnosť oprávnenie.

EFBWW pripravuje úvodnú správu do Európskeho parlamentu, ktorá obsahuje priamu prácu na správe a požiadavky k politikom EÚ, ktoré sú v nej sformulované. Do novej stratégie v oblasti bezpečnosti a zdravia navrhuje (v spolupráci s členskými štátmi), aby všetky európske školy boli do roku 2020 bez azbestu.

2. EFBWW sa zameriava najmä na vplyv politiky EÚ v oblasti regulácie/zníženia byrokracie v oblasti BOZP. Po návrhoch predložených skupinou High Level Group (Stoiber výbor), ktoré boli v podstate prijaté do pracovného programu komisie, je tam pokračujúce riziko výrazného zníženia bezpečnosti a ochrany zdravia. To, čo je údajne „lepšia regulácia“ je videné ako deregulácia programu niektorými skupinami subjektov. V tejto súvislosti, druhým hrotom útoku je ideológia malých a stredných podnikov, ktorá bola založená nedávno v Small Busi-

ness Act (2008/394). Do tej doby, celá sila fráz na túto tému sa nachádza v príslušných dokumentoch EÚ, ktoré sú uvedené dogmaticky.

Práve v súvislosti s očakávanou novou stratégiou Komisie na ochranu zdravia a bezpečnosti chce EFBWW skúmať súčasný stav a objasniť, ako sa správať na národnej a európskej úrovni, čo sa týka zmobilizovania sa proti prípadným plánom deregulácie.

3. Riaditeľ Národného inšpektorátu práce z Luxemburgu Arsenio Fernandez Rodriguez mal prezentáciu na túto tému, kde poukazoval predovšetkým na to, že je potrebné zisťovať, či dochádza k realizácii predpisov tak, ako je to v legislatíve, či sa neporušujú, atď. Hovoril o tripartitnom dialógu v ich krajine, aj o tom, že na zamestnancov sa veľakrát zabúda, atď.

Okrem iného sa poukazovalo na hlavné riziká, akým sú zamestnanci vystavení pri pracovných činnostiach a ako sa im dá predchádzať, aký je vývoj inšpekcie práce BOZP v jednotlivých krajinách, aké sú hlavné presadzované otázky BOZP, na čo sa inšpektori zameriavajú a pod.

Iveta Kucová, zväzová inšpektorka bezpečnosti práce

Pracovnej cesty sa zúčastnil František Švaňa - predseda Regionálnej rady KOZ SR, Jaroslav Chrupka - predseda ZO IOZ Sungwoo Hitech Slovakia a Zita Verčíková – z OZŽ, regionálne pracovisko.

Partnerstvo v rámci svojich aktivít organizuje burzy práce v jednotlivých krajinách, uskutočňuje školenia pre zástupcov úradov práce, zástupcov zamestnávateľov a zamestnancov. Súčasťou aktivít sú aj exkurzie žiakov vo vybraných firmách, ktoré sú rozhodujúcimi zamestnávateľmi v príslušných regiónoch daných krajín. Organizované sú tiež konferencie zástupcov Úradov práce, zástupcov odborov a zamestnávateľov. Jedna z takých aktivít sa uskutočnila v Poľsku v meste Milowka a bola zameraná na mobilitu pre predstaviteľov odborových zväzov v regióne partnerstva.

Predmetom rokovania boli nasledovné témy:

- situácia na trhu práce v regióne partnerstva
- charakteristika partnerstva, zrealizované aktivity
- zhrnutie doterajšej činnosti a plnenie plánu aktivít 2011/2012
- Európske služby zamestnanosti EURES - genéza, ciele, úlohy
- úlohy a rola cezhraničného partnerstva v Európskej únii
- ostatné záležitosti vzťahujúce sa k súčasnému stavu partnerstva,

Regionálne partnerstvo

Zástupcovia odborových zväzov boli v rámci konferencie informovaní o: **Stratégii partnerstva vzhľadom na pripravované zmeny od roku 2014 v činnosti partnerstva:**

- harmonogram stratégie partnerstva,
- štatistiky, ktoré sú súčasťou prezentácie 3-ročného plánu činnosti,
- zmeny, ktoré zavádza EK a EURESco v oblasti EURES-T,
- dopady zmien zavedených v oblasti financovania, vedenia partnerstva, spolufinancovanie,
- koordinácia partnerstva,
- záverečná správa o trojročnom pláne činnosti,
- otázka DPH,
- schválenie konečného dokumentu trojročného plánu činnosti.

Ešte pred samotným schválením Stratégie partnerstva na roky 2010 a 2013 je potrebné zrealizovať plánované aktivity. Tie musia byť uskutočnené tak, aby nastávajúce rokovanie Riadiaceho výboru mohlo vyhodnotiť ich plnenie. V mesiaci máj 2012 sa uskutočnila konferencia všetkých zúčastnených partnerov.

Konferenciu zástupcov odborových zväzov zúčastnených krajín v rámci regiónu partnerstva v druhom polroku 2012 zorganizuje Krajská rada KOZ SR v Žiline

František Švaňa

SPOLOČNE ZA SOCIÁLNY REGIÓN

Záverečnú konferenciu projektu ZUWINBAT, ktorá sa uskutočnila 30. 3. 2012 vo Viedni otvoril vedúci projektu Marcus Strohmeier, po ktorom sa venoval téme „Perspektívy interregionálnej cezhraničnej odborovej práce“ prezident ÖGB Erich Foglar. Prezident KOZ SR Miroslav Gazdík potom v krátkosti spomenul aktivity realizované počas projektu. Na konferencii sa zúčastnili: Marta Brodzianska, Gabriela Krchňáková, Gabriela Pobjecká, Ján Kren.

Zuwinbatom sa otvorila možnosť diskutovať

o sociálnej politike a kolektívnom vyjednávaní. Výmenou skúseností sa obohatila prax a vedomosti účastníkov. Jazyková škola podporila odstránenie jazykových bariér. Úspešnosť stredo európskej akadémie je potvrdená uskutočnením tretieho súboru blokov, pretože plánované boli len dva.

Projekt bol na rakúskej strane finančne podporovaný aj z ministerstva práce, sociálnych vecí a ochrany spotrebiteľov, ktorého predstaviteľ ocenil realizáciu projektu a jeho prínos.

„Pozitívne výsledky môžeme dosiahnuť, ak

poznáme situáciu v danej oblasti za našimi hranicami.“ Túto zaujímavú a pravdivú myšlienku povedala na záverečnej konferencii poslankyňa Európskeho parlamentu Evelyn Regner.

P. Martišová v rámci príspevku „Význam európskej sociálnej politiky pre EÚ“ zdôraznila, že sociálna politika je neodmysliteľnou súčasťou štátu, je prepojená so spoločnosťou, „preto musíme pripomínať myšlienky sociálneho štátu. Chceme získať budúcnosť, kde ľudia môžu rozhodovať o svojom živote.“

Ján Kren

Časopis pre členov a funkcionárov Integrovaného odborového zväzu. Vydáva IOZ SR.

Adresa redakcie: Vajnorská 1, 815 70 Bratislava, tel/fax: 02/55422764, e-mail: ioz@ioz.sk. Redaktor: Gabriel Dudinský.

Redakčná rada: Dušan Barčík, Marta Brodzianska. Grafická úprava: Mojmir Zmija, Bratislava. Tlač: Kníhtlač Gerthofer,

Struhárova 2, 900 51 Zohor.